

Voorzitter,

Gemeente Alblasserdam zit zoals meerdere gemeenten in Nederland financieel lastig. De komende jaren moet er geld gevonden worden om de begroting sluitend te krijgen.

We moeten bezuinigen en wat de PvdA betreft betekent dit altijd dat we die bezuinigingen niet afwentelen op degenen die al kwetsbaar zijn.

Het gaat om 4% van de totale begroting van 45 tot 50 miljoen. Bedenk eens even dat je thuis 4% minder te besteden hebt: dat doet wel pijn. En 2 miljoen is zo wie zo een hoop geld voor de omvang van de gemeente Alblasserdam.

De te korten worden grotendeels veroorzaakt door de uitgaven binnen het Sociaal domein. De onderdelen WMO en Jeugdzorg springen dan het meest op de voorgrond.

Voor ons licht voor de komende dagen de uitdaging om op dit domein op een andere manier te werk te gaan om zo effectief mogelijk deze dienstverlening te garanderen. Het ideaal plaatje zou zijn om iedereen die het nodig heeft (jong of oud) te ondersteunen of te helpen binnen de daarvoor beschikbare gelden.

Wat ons betreft zou dit nog steeds de doelstelling moeten zijn voor de toekomst. Om dit te kunnen bereiken moet er door iedereen in de keten anders en ook slimmer naar zaken worden gekeken. Er moeten nieuwe dienstverlenende ideeën komen. Er zijn in Nederland ook gemeenten die bijvoorbeeld de jeugdzorg wel binnen de beschikbare budgetten realiseren en zelfs geld overhouden, zoals in Deventer bijvoorbeeld. Zij gaan uit van het volgende: een integrale benadering met een goed zorgnetwerk, sociale wijkteams, buurtnetwerken, gezinscoaches en een belangrijke rol voor het onderwijs en de huisartsen. Dit zijn ingrediënten die ervoor zorgen dat de instroom naar de zwaardere en duurdere vormen van jeugdhulp minder wordt. Wat kunnen wij leren van deze gemeenten?

Als we er vanuit gaan dat Alblasserdam een dorp is waar ieder hulpverleningsinstantie elkaar kent via het 'ons kent ons', principe, dan hebben wij een hele goede basis om zaken preventief goed aan te pakken. Als PvdA geloven wij nog steeds dat met name preventief werken een grote bijdrage gaat opleveren in kosten besparing binnen het sociaal domein.

We willen als PvdA namelijk zeker zijn van goede zorg

Wij willen een zorgvuldige analyse van de 5% groei in het WMO. Waar komt dit immers vandaan en waarop is dit gebaseerd?

De te korten op sociaal domein, doet bij ons extra zeer als wij in de media vernemen dat de overheid 97 bedrijven in de zorg op het oog heeft die grote winsten maken. We vragen ons dan ook af of de zorg dan een markt is geworden waar veel geld in te verdienen is? We maken ons grote zorgen hierover. Is dit het of is dit nog maar het topje van de ijsberg? Het kan en mag niet de bedoeling zijn dat het geld dat bestemd is voor de zorg in de zakken van eigenaren van deze bedrijven verdwijnen. Dat, zoals wij net als alle andere gemeenten moeten bezuinigen om ons begroting sluitend te krijgen om geen afbraak in de dienstverlening te willen veroorzaken, terwijl er aan de andere kant zorgverleners zijn die geld verdienen, groot geld verdienen. Het is een schande voor woorden. Wij vinden het belangrijk dat hierin meer sturende maatregelen voor worden ingezet.

Want we willen als PvdA zeker zijn van eerlijk delen.

Wij willen als PvdA Alblasserdam op het rijk, regio en lokaal niveau de volgende aanpak voorstellen. Per niveau volgt er namelijk een uiteenzetting wat wij graag zouden willen

zien en waarvan wij verwachten dat deze maatregelen een positieve bijdrage gaan leveren ten aanzien van de financiële situatie van de gemeente Alblasserdam.

Acties richting het rijk:

Bij het rijk klotst het geld zowat over de dijken met zoveel financieel overschot. Het kabinet krijgt het geld niet uitgegeven en maakt ondertussen goede sier met al die overschotten. Het is daarom niet uit te leggen dat we lokaal gezien voor zulke grote uitdagingen staan.

- Wij gaan als PvdA fractie een brief schrijven naar de regering waarin we de situatie waar we nu inzitten duidelijk maken. Dat deze situatie belachelijk is. Wij doen bij deze een oproep om deze brief uit naam van de gehele raad te versturen.
- Wij zullen ook een brief schrijven naar de heer Asscher als fractievoorzitter van de PvdA in de Tweede kamer. Ook een brief naar onze vertegenwoordigers in de tweede kamer en provincie. Wij vragen aan jullie om dit ook te doen.
- Wij vragen het college binnen hun invloed te lobbyen.
- Wij zullen hier verder aandacht naar vragen tijdens andere bijeenkomsten waar wij als PvdA Alblasserdam participeren.

Kortom: een oproep om de deze problemen zoveel mogelijk aanhangig te maken zodoende hier de benodigde aandacht op te vestigen.

Want we willen als PvdA zeker zijn van eerlijk delen.

Acties binnen de regio:

- Binnen de WMO zal het uitgangspunt moeten zijn; Voldoende middelen is eigen kracht. Niet bezuinigen over de rug van de mensen waarvoor het echt nodig is.
- Kijk binnen de WMO naar extra dienstverlening dat vanuit de Drechtsteden zelf gedaan wordt. Kijk nog eens goed of deze extra zaken nodig zijn en of deze zaken niet vanuit het minimabeleid opgepakt kunnen worden. Hier vooral in acht nemen van het feit dat je de mensen geen vis moet geven maar wel een hengel om zelf de vis te vangen.
- Voorzieningen vanuit de WMO zullen moeten worden versterkt naar financieel draagvlak. WMO moeten we alleen toegankelijk maken voor degene die het ook echt nodig hebben. Voor de huishoudelijke hulp is dit helemaal uit de bocht gevlogen. Voor de 1000 nieuwe aanvragen betekent dit een extra kosten post van € 2.6 miljoen euro. Uitgerekend op basis van 4 weken x 13 periodes en € 200 per cliënt x 1000 aanvragers.

Want we willen als PvdA zeker zijn van eerlijk delen.

- Ga kijken en je laten informeren bij de gemeenten die de dienstverlening binnen het daarvoor beschikbare budget hebben gerealiseerd en of zelf geld over hebben gehouden.
- We ondersteunen grotendeels het pakket van maatregelen zoals deze zijn opgesteld vanuit de 'Omdenk notitie'. Met daarbij de kanttkening dat we moeten kijken wat mensen daadwerkelijk te besteden hebben en dat we in deze setting eerst moeten investeren om te voorkomen dat in de toekomst (zorg)kosten niet gaan oplopen.
- Binnen de Drechtsteden kijken of het echt nodig is dat we zorg en dienstverlening inkopen bij meerdere zorg aanbieders.
- Binnen de Drechtsteden samen overwegen of we voor 2021 en 2022 een sluitende begroting moeten hebben.

We willen immers zeker zijn van goede zorg en van een onbezorgde oude dag.

Lokaal, binnen onze eigen gemeente:

- Meer inzetten op preventie. Zoals eerder al gezegd; via het 'ons kent ons' principe. Binnen de zorgwereld in Alblasserdam is er al een hele goede basis namelijk. Wij verwachten hier een grote bijdrage in kosten besparing. Tegelijkertijd ook blijven investeren in het jongerenwerk.
We blijven ondersteunen dat de jeugdhulp bij de gemeenten moet blijven. Het is goed om de zorg daar te positioneren, waar kinderen en gezinnen wonen en leven.
- Het blijkt dat huisartsen veel doorverwijzen naar dure specialistische hulp. We willen het college meegeven om te investeren in speciaal hiervoor opgeleide praktijkondersteuners zal hiervoor (in nauwe samenwerking met huisartsen) uitkomst bieden. Dan hebben we het in deze over de aanpak van: gedragsproblemen, angst en gespannen zijn, somberheid en kinderen die prikkelbaar en boos zijn.
- Aanpak van te hoge overheadkosten.
- Op dit moment weten we is er in de jeugdzorg een te hoge inzet op controle en registratie wat veel tijd kost. Dit proces gaat ten koste van te leveren zorg op micro niveau.
We willen het college meegeven om samen met de zorgverleners te bepalen welke administratieve handeling gereduceerd of afgeschaft kan worden waardoor er meer tijd vrij komt voor de directe zorgverlening op micro niveau.
- Voor meer (jeugd)hulp en zorg hebben we in de toekomst meer geschoolde arbeidskrachten nodig.
We willen het college meegeven om te blijven investeren in opleidingsplaatsen als ook het creëren van stageplekken op zowel lokaal als regionaal niveau. Dit vergt in het begin een investering maar zal in de toekomst veel profijt gaan opleveren. Daarnaast is het van belang om te blijven investeren in mantelzorgers en vrijwilligers.
- Daarnaast adviseren we een integrale aanpak tot armoede bestrijding en informatie voorziening en begeleiding van ouders tijdens echtscheiding procedures. Omdat we weten dat deze problematiek leidt tot toenemende zorg behoefte onder kinderen.
Want niemand mag buitenspel staan.
- Ga als gemeente kijken bij andere gemeenten die wel binnen het beschikbare budget de benodigde dienstverlening realiseren.
- Ga kijken of je als zelfstandige gemeente je zorgdienstverlening bij meerdere bedrijven moet inkopen. Ga kijken of je zorg kan aanbesteden aan de goedkoopste aanbieders. Kijk hoe je kan voorkomen dat zorgaanbieders rijk worden over de rug van hulpbehoevenden.

We willen namelijk zeker zijn van goede zorg.

Nog meer maatregelen:

- Verder willen wij de uitbreiding van het ophalen van plastic afval in ons dorp niet door laten gaan.
- Wij vinden het ook niet leuk maar als we toch keuzes moeten maken dan willen wij dat de onderhoud van de buitenruimte terug gaat naar het niveau van het vorige college. In 2020 schorten we deze afgesproken ambitie op. In 2021 kijken we hoe we er dan voor staan en of we vervolgens weer het niveau kunnen verhogen.

- De uitbreiding van Handhavingsuren willen wij opschorten. Ook willen we in 2021 opnieuw kijken naar hoe we er dan voor staan. We zouden ook moeten kijken naar waar je op handhaaft en of dit ook daadwerkelijk nodig is.
- Wat we ook moeilijk vinden om uit te stellen is de ambitie wat we hebben afgesproken: het groener maken van ons dorp.
- Verenigingen en stichtingen zouden meer moeten samenwerken zodoende te besparen op overheadkosten.

Als coalitie hebben wij afgesproken om ook deze college periode de gemeentelijke lasten niet te laten stijgen. Tijdens de vorige college periode is dit gelukt.

Als PvdA hebben wij altijd gezegd: als het sociaal domein in het geding komt dan mag van ons de gemeente belastingen omhoog. Als we besluiten om dit ook te doen dan zouden wij graag zien dat de OZB jaarlijks wordt geïndexeerd tot een maximum van 10% tot 2023.

Maar wij vinden niet dat er gelijk op allerlei terreinen bezuinigd moet worden. In 2020 zeker nog niet. Laten we eerst helderheid hebben over bepaalde cijfers die nu nog niet bekend zijn. In 2021 zullen er meer cijfers wel bekend zijn. Dan kunnen we met deze gegevens verder kijken en bepalen waar het **echt** nodig is om te bezuinigen met als doel de begroting sluitend te krijgen.

Het weerstandvermogen mag omlaag tot 1.2.

Voor de PvdA constateren we de volgende no go area's:

- Bestaande voorzieningen (zoals Landvast, bibliotheek en het sportcentrum Blokweer) in ons dorp blijven.
- Inzet preventie maatregelen in de zorg: actief door laten gaan
- Kinderarmoede bestrijding: moet doorgaan
- Mantelzorgers en vrijwilligers goed blijven ondersteunen, we kunnen binnen de zorg echt niet zonder hen.

Nog meer prioriteiten die binnen ons dorp belangrijk zijn.

Als eerste is dit: duurzame woningen met aardgasvrije warmte, bereikbaar voor iedereen in Alblasserdam. We willen het college hierin het volgende meegeven:

Gemeenschapsgeld om verduurzaming van woningen te subsidiëren of te stimuleren mag niet alleen terecht komen bij mensen die heel goed zelf kunnen investeren in isolatie van hun huis, zonnepanelen of een warmtepomp omdat ze zelf spaargeld hebben of toegang hebben tot financiering in de vorm van een lening.

We vinden dat we juist de mensen die weinig geld te besteden hebben, moeten helpen om hun energiegebruik en energiekosten te verminderen.

Om Alblasserdam van het gas te krijgen willen wij het college meegeven dat we voorstander zijn van (een structurele inzet) van een wijkgerichte burgerparticipatie.

Omdat we de weg naar een 100% duurzame energievoorziening samen willen inzetten.

Het vluchtelingen beleid en in deze met name voor mensen uit Eritrea en Somalië is er intensievere aanpak noodzakelijk om deze groep vluchtelingen aan het werk te krijgen. Uit de regio Dordrecht hebben wij begrepen dat de huidige inburgercursus hiervoor niet passend zou zijn. Door hiervoor meer geld uit te trekken voorkomt dit dat er op later meer geld wordt uitgetrokken voor uitkeringen.

Minister Koolmees zal hiervoor de komende jaren in aanloop naar de inburgerwet van 2021 extra geld beschikbaar stellen voor deze tussenliggende groep vluchtelingen. Dit

geld is bedoeld om de taal te ontwikkelen. We willen het college vragen hier rekening mee te houden.

Vluchtelingen moeten volgens ons zo snel mogelijk de taal kunnen leren.